

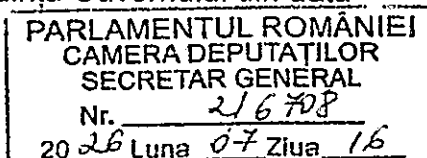
Se învârt

Nr. 8601/2026

13-07-2026

Către: DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data
de 09 iulie 2026

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea articolului 225 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 Codul administrativ (Plx. 346/2026);*
2. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 (Plx. 425/2026);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 58 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară (Plx. 191/2026);*
4. *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor (Bp. 220/2026, Plx. 477/2026);*
5. *Propunerea legislativă privind modificarea și completarea art. 165 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Bp. 136/2026, Plx. 399/2026);*
6. *Proiectul de Lege privind recunoașterea performanței de excelență în educație și instituirea unor forme de sprijin pentru olimpicii internaționali și cadrele didactice care i-au pregătit (Bp. 44/2026, Plx. 375/2026);*
7. *Proiectul de Lege pentru instituirea zilei de 19 noiembrie ca Ziua Națională a Antreprenoriatului Feminin (Bp. 115/2026, Plx. 383/2026);*
8. *Proiectul de Lege pentru instituirea anului 2026 ca Anul clerului militar (Bp. 101/2026, Plx. 291/2026).*

Cu deosebită considerație

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.58 din Legea nr.304/2022 privind organizarea judiciară*, inițiată de domnul deputat USR Stelian – Cristian Ion împreună cu un grup de parlamentari USR (Plx. 191/2026).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea cadrului normativ actual prin extinderea și clarificarea conținutului auditului extern prevăzut de art. 58 alin. (4) din *Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, cu modificările ulterioare*, astfel încât acesta să se facă anual și să vizeze nu doar aspectele tehnice ale aplicației informatice, ci și dimensiunea procedurală și operațională, inclusiv intervențiile umane asupra sistemului și conformitatea acestora cu dispozițiile legale.

De asemenea, prin propunerea de modificare se introduce obligația verificării jurnalelor informatice, a modificărilor intervenite în compunerea completurilor, a redistribuirilor de cauze și a oricăror operațiuni manuale sau administrative care pot avea impact asupra caracterului aleatoriu al repartizării.

Totodată, este reglementată explicit obligația consemnării în raportul de audit a indiciilor privind încălcări ale legii și comunicarea acestora către Consiliul Superior al Magistraturii, Inspekția Judiciară sau organele competente, după caz. Raportul de audit astfel întocmit urmează

să fie publicat integral, iar nu doar concluziile acestuia, cum prevede reglementarea actuală, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

II. Observații

1. Referitor la modificarea alin. (4) din inițiativa legislativă prin care este introdusă obligativitatea realizării activității de audit anual în loc de bienal, iar auditul să privească nu doar aspectele tehnice, ci și pe cele procedurale și operaționale, inclusiv intervențiile umane asupra sistemului și conformitatea acestora cu dispozițiile legale, precizăm că sintagma „*inclusiv intervențiile umane asupra sistemului*” este neclară și poate duce la imposibilitatea stabilirii unor criterii obiective/măsurabile pentru desfășurarea procesului de audit.

Modificarea parametrilor care determină complexitatea cauzelor, ponderea sau eligibilitatea completurilor nu constituie o formă de intervenție sau de predeterminare a rezultatului repartizării aleatorii și nu ar trebui să facă obiectul auditului, întrucât aceste ajustări fac parte din mecanismul normal de administrare a sistemului ECRIS și sunt realizate în limitele competențelor stabilite pentru utilizatorii cu roluri administrative.

Toate aceste operațiuni sunt înregistrate în jurnalele de audit ale aplicației, asigurând trasabilitatea completă a modificărilor.

În plus, verificarea modului în care se configurează și se operează parametrii aplicației ECRIS intră în atribuțiile Inspecției Judiciare și ale conducerii instanțelor, conform competențelor instituționale, nefiind obiectul auditului tehnic.

De asemenea, același caracter neclar/imprecis se menține și în cazul sintagmelor „*aspectele tehnice*” ce vor fi auditate (pct. 1) și „*eventualele vulnerabilități ale sistemului*” (pct. 2) ce vor fi identificate și documentate și care, coroborat cu prevederile punctului 4 din norma propusă, referitoare la publicarea în integralitate a raportului de audit, ar putea duce la o vulnerabilizare a sistemului prin expunerea de informații de natură tehnică din cuprinsul acestuia.

În concluzie, procesul de auditare trebuie să evalueze sistemul ECRIS în ceea ce privește repartizarea aleatorie, respectiv analiza să aibă ca obiect exclusiv evaluarea aspectelor specifice modulului de repartizare aleatorie a cauzelor (i.e. funcționarea corectă a algoritmului de

-repartizare).

În plus, auditarea anuală a sistemului de repartizare aleatorie, iar nu la fiecare doi ani, implică costuri financiare suplimentare și poate avea ca efect riscul nefinalizării procedurii în termen, având în vedere etapele pe care le presupune realizarea acestuia (definirea obiectivelor, derularea procedurii de selectare a auditorului și contractare a serviciului de audit, realizarea auditului)

2. Privitor la modificarea alin. (5) din inițiativa legislativă, coroborată și cu introducerea alin. (5¹) și (5²), menționăm că, în forma actuală, auditarea externă este definită explicit ca având scopul *„identificării și remedierii vulnerabilităților sistemului, inclusiv sub aspectul vicierei sau influențării repartizării aleatorii”*, ceea ce consacră un rol corectiv și preventiv al auditului, în acord cu natura sa specifică în dreptul administrativ și în bunele practici internaționale. Auditul apare, astfel, ca un instrument de îmbunătățire a funcționării sistemului, nu ca un mecanism de control sancționator. În schimb, formularea propusă elimină referirea la *„remediere”* și introduce o serie de termeni precum *„identificarea, documentarea și evaluarea”*, completate de analiza operațiunilor anterioare și, coroborat cu alineatele nou introduse, de obligația de a sesiza *„de îndată”* organele competente în cazul identificării unor indicii de abateri. Această restructurare deplasează accentul de pe corecție sistemică pe constatare și potențială sancționare.

Propunerea de modificare legislativă poate ridica dificultăți din mai multe perspective:

În primul rând, auditul, în mod tradițional, nu este o activitate de control disciplinar sau de constatare a răspunderii, ci una de evaluare a sistemelor și proceselor. Eliminarea componentei de *„remediere”* rupe legătura logică dintre constatarea vulnerabilităților și finalitatea intervenției normative. Se ajunge, astfel, la o reglementare în care auditul produce constatări, dar nu mai este explicit orientat spre îmbunătățirea sistemului, ci, implicit, spre declanșarea unor mecanisme sancționatorii.

În al doilea rând, în corelație și cu alineatele nou introduse privind verificarea detaliată a log-urilor și a intervențiilor, analiza operațiunilor anterioare și obligația de sesizare imediată a organelor competente se configurează un mecanism care se apropie mai degrabă de o activitate de investigație decât de audit în sens clasic. Aceasta ar putea genera un risc real de suprapunere cu atribuțiile Inspecției Judiciare și ale altor organe competente, fără ca legea să stabilească o delimitare clară.

Totodată, raportat și la *Decizia nr. 33/2018* prin care Curtea Constituțională a statuat că *"(...) auditul are ca obiect verificarea sistemului informatizat pe baza căruia se realizează repartizarea aleatorie a cauzelor pe complete de judecată [...]"*, procesul de auditare trebuie să vizeze exclusiv modul în care este conceput și funcționează sistemul informatic și măsura în care acesta corespunde principiilor repartizării aleatorii stabilite de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Or, prin introducerea alin. (5¹) și (5²), astfel cum se propune, limitele de competență de administrator tehnic ale Ministerului Justiției vor fi depășite.

Precizăm că, în conformitate cu dispozițiile *Legii nr. 305/2022, privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare*, *Inspekția Judiciară*, organizată în subordinea Consiliului Superior al Magistraturii, prin inspectorii judiciari, este entitatea abilitată să efectueze *„verificări la instanțele de judecată în legătură cu respectarea normelor procedurale privind primirea cererilor, repartizarea aleatorie a dosarelor, stabilirea termenelor, continuitatea completului de judecata, pronunțarea, redactarea și comunicarea hotărârilor, înaintarea dosarelor la instanțele competente, punerea în executare a hotărârilor penale și civile”, informând Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii și formulând propuneri adecvate”* [art. 83 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 305/2022*].

Așadar, activitatea *Inspekției Judiciare* se integrează activității Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de garant al independenței justiției, astfel că soluția de la pct. 2 din inițiativa legislativă - conform căreia *„(5) Auditul extern are ca scop identificarea, documentarea și evaluarea eventualelor vulnerabilități ale sistemului, inclusiv sub aspectul influențării, vicierii sau eludării repartizării aleatorii, precum și analiza operațiunilor efectuate anterior auditării care ar fi putut afecta caracterul aleatoriu al repartizării.”* -, care atribuie competențe de verificare a respectării normelor procedurale privind repartizarea aleatorie a dosarelor unei entități din afara sistemului autorității judecătorești, conduce la încălcarea explicită a atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la urmărirea respectării prevederilor legale și regulamentare în domeniul organizării și funcționării instanțelor - art. 41 alin. (1) lit. f) din *Legea nr. 305/2022*, cu potențial major de neconstituționalitate.

În al treilea rând, din perspectivă constituțională, această schimbare de accent poate ridica probleme în raport cu independența judecătorilor.

Chiar dacă auditul nu vizează formal activitatea de judecată, transformarea sa într-un mecanism orientat preponderent spre identificarea unor potențiale abateri și sesizarea acestora poate crea un efect de presiune indirectă asupra magistraților și personalului auxiliar. În lipsa unei componente explicite de remediere și prevenție, auditul riscă să fie perceput ca un instrument de control extern cu valențe punitive, ceea ce nu este pe deplin compatibil cu arhitectura constituțională a autorității judecătorești.

În al patrulea rând, apare și o problemă de echilibru normativ: sistemul propus pare să privilegieze reacția sancționatorie în detrimentul corecției instituționale. Or, în materia sistemelor informatice complexe - cum este cel de repartizare aleatorie - vulnerabilitățile sunt adesea rezultatul unor disfuncționalități tehnice sau procedurale, nu neapărat al unor conduite culpabile. O reglementare care nu mai pune accent pe remediere riscă să descurajeze raportarea internă a problemelor și să creeze o cultură organizațională defensivă, în care actorii implicați evită asumarea sau semnalarea vulnerabilităților.

În plus, eliminarea expresă a finalității de remediere afectează și coerența alin. (6), care continuă să vorbească despre „*adoptarea măsurilor necesare pentru remedierea neregularităților constatate*”. Astfel, legea ajunge să prevadă un mecanism care, pe de o parte, nu mai definește auditul ca având scop de remediere, dar, pe de altă parte, menține obligația instituțională de a remedia neregularitățile identificate. Această disonanță normativă poate genera dificultăți de interpretare și aplicare.

În concluzie, eliminarea referirii la „*remediarea vulnerabilităților*” din alin. (5), coroborată cu noile obligații de verificare și raportare, creează impresia - justificată juridic - că auditul este reconfigurat dintr-un instrument de îmbunătățire a sistemului într - unul orientat predominant spre identificarea și sancționarea abaterilor.

Această (re)orientare este criticabilă atât din perspectiva *principiilor fundamentale de legiferare și a coerenței instituționale* (o reglementare normativă nu poate fi doar expresia aprecierii subiective a legiuitorului, ci trebuie să se justifice în mod rațional și obiectiv), cât și din perspectiva riscurilor pe care le poate genera asupra independenței justiției și asupra funcționării eficiente a sistemului judiciar.

3. În ceea ce privește modificarea propusă la alin. (6) din inițiativa legislativă, prin care se renunță la formularea potrivit căreia auditul extern

„se organizează și se conduce de Ministerul Justiției” în baza unui ordin emis de ministrul justiției, fiind înlocuită cu o soluție în care acesta este doar „organizat” de minister, prin selectarea unor entități independente, produce o reconfigurare relevantă a regimului juridic al responsabilității asupra auditului, cu implicații care merită analizate critic. Faptul că se enunță că auditul se realizează *”în condițiile legii, prin procedură transparentă”*, fără o minimă explicitare a acestor noțiuni, nu înseamnă că ele își vor atinge automat scopul. Textul în vigoare, chiar dacă poate fi susceptibil de detalieri/îmbunătățiri, pornește de la realitatea funcționării unei instituții publice, în cadrul căreia, pentru realizarea oricăror lucrări, este necesară urmarea unor etape procedurale, emiterea unor acte administrative. Funcționarea unei instituții publice nu poate fi reglementată prin soluții ori concepte declarative, aproximative, ci trebuie organizată în mod clar, coerent, uneori la nivel de principiu, dar care să fie suficientă pentru a permite o detaliere la nivel normativ secundar sau terțiar, dacă este necesar.

În forma în vigoare, Ministerul Justiției are un rol dublu: nu doar de inițiator și facilitator al procedurii, ci și de autoritate care coordonează și își asumă rezultatul procesului de audit.

Sintagma „*organizează și conduce*” implică o responsabilitate instituțională directă asupra modului de desfășurare a auditului, a metodologiei aplicate și, într-o anumită măsură, asupra coerenței și utilizării concluziilor acestuia.

Prin contrast, noua formulare restrânge rolul ministerului la organizarea procedurii de selecție a unor entități independente, fără a mai consacra expres o funcție de conducere sau coordonare a auditului propriu-zis. Această deplasare are, la prima vedere, avantajul de a întări independența auditului, eliminând aparența unei implicări directe a autorității executive în conținutul verificărilor.

Cu toate acestea, modificarea generează o serie de probleme și riscuri:

- apare o diluare a răspunderii instituționale. Dacă ministerul Justiției nu mai „conduce” auditul, nu este clar cine stabilește în mod efectiv metodologia de audit și cine definește standardele aplicabile;

- se creează asimetrie între responsabilitate și efecte: deși Ministerul Justiției nu mai „conduce” auditul, raportul se publică pe pagina sa de internet și este utilizat pentru declanșarea unor mecanisme instituționale (inclusiv posibile consecințe disciplinare). Astfel, ministerul rămâne un actor central în valorificarea rezultatelor, fără a avea, însă, un rol clar în

controlul calității procesului care generează aceste rezultate. Această disociere poate ridica probleme de legitimitate și de asumare instituțională;

- utilizarea noțiunii de „*entitate independentă*” este una generică. În primul rând, în lipsa unor criterii legale explicite, nu este clar dacă această sintagmă se referă la entități de audit financiar, firme de consultanță IT, organizații neguvernamentale sau orice alt operator economic ori profesional. În al doilea rând, referitor la conceptul de „*independentă*” nu se precizează independența față de cine (Ministerul Justiției, instanțe, CSM, alte autorități), natura independenței (funcțională, financiară, instituțională), respective criteriile de verificare a acesteia (lipsa conflictelor de interese, incompatibilități, relații contractuale;

- entitățile independente selectate vor avea, în mod firesc, responsabilitatea pentru propriile constatări, însă lipsește o autoritate publică care să își asume în mod explicit cadrul general și validarea procesului;

- formularea „*în condițiile legii, prin procedură transparentă*” este insuficient determinată, neprecizându-se criteriile de selecție, cerințele de competență tehnică și juridică, garanțiile de independență și imparțialitate;

- prin eliminarea obligației de consultare a societății civile și a asociațiilor profesionale ale magistraților activitatea de audit ar putea fi lipsită de o perspectivă importantă asupra vulnerabilităților sistemului judiciar care nu sunt vizibile pentru autoritățile interne.

4. Considerăm că, în ansamblu, modificările propuse determină o extindere semnificativă a sferei auditului extern, urmărind, conform *Expunerii de motive*, „*consolidarea controlului asupra integrității sistemului de repartizare aleatorie*”.

Însă, această extindere, poate genera o serie de riscuri așa cum au fost prezentate mai sus, în special lipsa unor delimitări clare între verificarea tehnică a sistemului informatic și activitatea judiciară propriu-zisă.

În același timp, mecanismele de raportare și de valorificare a constatărilor nu sunt suficient de nuanțate, existând, astfel cum am semnalat, riscul unor suprapuneri de atribuții. La aceasta se adaugă persistența unor ambiguități terminologice - precum noțiunile de „*vulnerabilități*”, „*operațiuni manuale*” sau „*aspecte operaționale*” - care pot afecta previzibilitatea normei și pot genera dificultăți de aplicare, inclusiv sub forma unor contestări ale rezultatelor auditului.

5. Semnalăm, în final, faptul că cele trei legi ale justiției au făcut obiectul analizei Comisiei Europene în anul 2022, în contextul ridicării *Mecanismului de cooperare și verificare (MCV)*.

Totodată, în cadrul *Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) Jalonul 423 - Intrarea în vigoare a „legilor justiției”* este inclus în Cererea de plata numărul 4 depusă în luna decembrie 2025, în prezent în curs de evaluare. Jalonul a fost raportat ca îndeplinit urmare adoptării de către Parlamentul României și intrării în vigoare a *Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.102 din 16.11.2022, a Legii nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.104 din 16.11.2022, și a Legii 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.105 din 16.11.2022.*

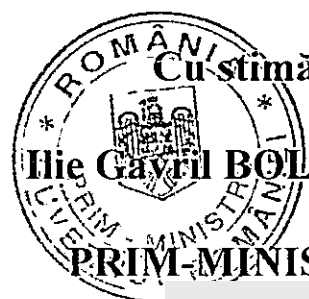
Ministerul Justiției a informat serviciile Comisiei Europene responsabile cu monitorizarea acestui jalon cu privire la toate modificările survenite ulterior intrării în vigoare a celor 3 legi.

De asemenea, în Raportul din 2024 privind statul de drept, Comisia Europeană a reținut că *"au fost luate măsuri pentru finalizarea procesului inițiat în vederea luării în considerare a recomandărilor Comisiei de la Veneția privind „Legile Justiției”, accentul punându-se în prezent pe punerea în aplicare"*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,
Ilie Gavril BOLOJAN
PRIM-MINISTRU

Domnului deputat Sorin - Mihai GRINDEANU
Președintele Camerei Deputaților